

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. március 3.

Európai Számvevőszék: Az uniós nagyvárosoknak el kell mozdulniuk a fenntartható közlekedési módok felé

Az Európai Számvevőszék új jelentése szerint hat évvel azután, hogy a Bizottság ritmusváltásra szólított fel, még nem mutatnak egyértelmű jelek arra, hogy az uniós nagyvárosok alapvetően megváltoztatták volna a lakosságnak a városban és környékén való közlekedésével kapcsolatos megközelítésüket, és megkezdték volna a fogalom áttekintését a fenntarthatóbb és környezetbarátabb közlekedési módok felé. Nem csökkent jelentős mértékben a magángépjárművek használata, és a légszennyezés még mindig sok városban meghaladja a biztonságos határértékeket.

Az Európai Unió jelentős forrásokat ruház be annak érdekében, hogy a városok megkönnyíthessék lakosaik számára a környezetbarátabb utazást. A 2014–2020-as időszakban mintegy 16,5 milliárd eurót biztosított a városi mobilitás előmozdítására, elsősorban a tiszta városi közlekedésre (metró és villamos), valamint kerékpárutakra és intelligens közlekedési rendszerekre.

„Több időre lehet szükség ahhoz, hogy jelentős javulást sikerüljön elérnünk városi közlekedésünk fenntarthatósága terén, de ehhez elengedhetetlen a tagállamok elkötelezett szerepvállalása is. Valamennyi uniós, tagállami, regionális és városi szintű érdekeltnek együtt kell működnie, hogy elérjük ezt a célt – nyilatkozta Iliana Ivanova, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – A vadonatúj európai „zöld megállapodás” is hangsúlyozza, milyen fontos, hogy városainkban végre sor kerüljön erre a régóta esedékes ritmusváltásra.”

A számvevők megvizsgálták, hogy az uniós támogatás elősegítette-e a városi mobilitás fenntarthatóságának javulását, és hogy az Európai Bizottság által bevezetett 2013. évi városi mobilitási csomag óta jobb lett-e a helyzet a nagyvárosokban. Ehhez négy tagállam nyolc nagyvárosában (Németország: Hamburg és Lipcse, Olaszország: Nápoly és Palermo, Lengyelország: Łódź és Varsó, Spanyolország: Barcelona és Madrid) vették górcső alá a tömegközlekedést, a légszennyezést és a torlódásokat.

A számvevők szerint a környező térségeket is felölelő, különböző közlekedési opciókat biztosító, hatékony tömegközlekedési hálózat elengedhetetlen ahhoz, hogy a lakosságot rá lehessen bírni

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

arra, hogy magángépjárműveiket tisztább közlekedési módokra, például gyaloglásra, kerékpározásra vagy tömegközlekedésre cseréljék.

A Bizottság 2013 óta folyamatosan tesz közzé iránymutatásokat a városi mobilitással összefüggő problémák kezelése kapcsán, és az ilyen projektekhez nyújtott uniós finanszírozás összegét is megnövelte. Ennek köszönhetően Európa-szerte számos város indíthatott kezdeményezéseket a tömegközlekedés minőségének és lefedettségének javítására. A számvevők ugyanakkor megjegyzik, hogy az uniós finanszírozású projektek nem mindig épültek megalapozott városi mobilitási stratégiákra és nem voltak minden esetben elég eredményesek. Az uniós források eredményes és fenntartható felhasználása tekintetében a városok elsősorban az operatív és fenntartási költségek fedezéséhez szükséges saját finanszírozás előteremtése, valamint a parkolásra, az autómentes övezetekre és a kerékpározásra irányuló koherens stratégiák kidolgozása terén szembesülnek nehézségekkel. A számvevők megállapították továbbá, hogy a projektek gyakran szenvedtek késedelmet, és nem sikerült elérni a tervezett utasszámokat.

A Bizottság 2019 óta az európai szemeszter keretében speciális ajánlásokat tesz a tagállamoknak a városi mobilitás kapcsán. A számvevők hangsúlyozzák, hogy az uniós és tagállami finanszírozás felhasználása során szem előtt kell tartani ezeket az ajánlásokat. Felszólítják továbbá a Bizottságot: kötelezze a tagállamokat arra, hogy jobb adatokat szolgáltatassanak nagyobb városaik mobilitási helyzetéről, és rendszeresen számoljanak be az elért eredményekről. Azok a városok pedig, amelyek nem fogadják el megalapozott fenntartható városi mobilitási tervet, a jövőben nem részesülhetnek uniós finanszírozásban.

A szerkesztők figyelmébe

A városi közlekedés terén a forgalmi torlódások jelentik az egyik legnagyobb kihívást: ez a probléma az uniós lakosok többségét érinti és körülbelül 270 milliárd euróba kerül évente. Ha a városi térségekben folyamatosan tudna áramlani a forgalom, akár 30%-kal is javulhatna a gazdasági növekedés és a munkavállalók termelékenysége. A bedugult városi térségek a szélesebb körű európai közlekedési hálózat hatékonyságát is gyengíthetik.

A városi mobilitás irányítása az illetékes tagállamok és nagyvárosok hatáskörébe tartozik, az Európai Bizottság csak korlátozott szerepet játszik ezen a téren. 2013-ban azonban a Bizottság „ritmusváltást” sürgetett a városi mobilitással kapcsolatos problémák kezelése terén: ennek érdekében megemelte a rendelkezésre bocsátott finanszírozás összegét és ösztönözte a fenntarthatóbb városi közlekedés felé való elmozdulást.

A városi légszennyezés és üvegházhatásúgáz-kibocsátás egyik fő oka a közúti közlekedés. A felkeresett városok mindegyike ellen uniós kötelezettségsgégi eljárás van folyamatban, és 2019 végén a légszennyezés – Lipcse és Palermo kivételével – még mindig valamennyi városban meghaladta a megengedett határértékeket.

A „Fenntartható városi mobilitás az Európai Unióban: érdemi javulás csak a tagállamok elkötelezett szerepvállalásával lehetséges” című, 6/2020. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven érhető el a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

A Számvevőszék korábban már több [jelentést](#) is közzétett a városi tömegközlekedési projektek eredményességéről.

A jelentéssel kapcsolatban a sajtó rendelkezésére áll:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 55 22 24